

opusdei.org

Pridruživanje i napuštanje Opusa Dei

Kako se ljudi pridružuju Opusu Dei? Mogu li ga onda i napustiti? Ovaj članak objašnjava neke aspekte faza razlučivanja uključenih u pristupanje Opusu Dei i situacije ljudi koji ga napuštaju, te nudi i neka razmišljanja o fenomenima poziva i pratnje.

26.11.2024.

„Uvjeravam vas, kad kršćanin s ljubavlju izvršava najsitnije obaveze, u njima se ostvaruje Božja snaga. To je razlog zbog kojeg iznova ponavljam da se kršćanski poziv sastoji od toga da se svakodnevni život iz jednolične proze pretvori u uzbudljivu epsku poeziju. Čini se da se na horizontu spajaju nebo i zemlja: ne, to se događa u vašim srcima kad po uzoru svetosti živite svoj život.“[1]

Misija Opusa Dei je pomoći ljudima da provedu ovaj ideal u praksi. To je, prema riječima utemeljitelja svetog Josemarije, "velika kateheza". [2]
Vodi nas do otkrića da nas Bog s ljubavlju gleda u svakom trenutku dana, čak i u onim naizgled najbanalnijima. Također nam omogućuje da svjetlo Božjeg pogleda nosimo cijelom svijetu, jer po krštenju i potvrđi, te na neizreciv način u otajstvu Presvete Euharistije,

Isus Krist, Svjetlo svijeta, živi u nama i mi u njemu. (vidi Iv 6,55 i Iv 15,5).

U Opusu Dei ima svakakvih ljudi. Osvrćući se na tu raznolikost, sveti Josemaria je govorio da „možemo putovati ovom stazom na mnogo različitih načina: desnom, lijevom ili cik-cak s jedne na drugu stranu, pješice ili na konju. Postoje tisuće načina da napredujemo na našem božanskom putu.” [3] Također postoje tisuće različitih načina koji vode ljude da otkriju ovaj put i prepoznaju da ih Bog poziva da ga slijede njime.

Svaka osoba ima svoju priču. Mi smo biografska bića – mi pišemo svoju životnu priču, a njoj na neki način pridonose i ljudi koji putuju uz nas. I naš Otac Bog je također piše, s najvećom pažnjom. Naš život nije napisan za nas unaprijed kao ugovor ili gotov dizajn. To je zanatski projekt koji ponekad ima neočekivane

zaokrete i zahtijeva protok vremena. Da, Bog koristi vrijeme, i dokle god Duh Sveti nastavlja svoje djelovanje u svijetu [4] on se također oslanja na našu inicijativu da se „pronađemo“, nađemo svoje mjesto u svijetu i povijesti i otkrijemo kako i gdje nas vidi.

Pridruživanje Opusu Dei

Mnogo je ljudi koji na neki način dijele duh Opusa Dei, uključujući i zemlje do kojih Prelatura još nije došla. Mnogi od njih neko vrijeme, čak i godinama, pohađaju aktivnosti Opusa Dei, a da se nikada nisu osjetili pozvanima pridružiti se Djelu. [5] Drugi u nekom trenutku osjećaju da ih Bog poziva da ga slijede tako što će krenuti putem Opusa Dei. Međutim, jedno je entuzijazam, a sasvim drugo znati je li to doista pravi put za nekoga, ima li potrebne uvjete da njime može putovati u nadi i slobodi,

da bi dan poslije slijedio Gospodina, svaki dan i godinu za godinom.

Potrebne formalnosti

Reći *da* pozivu, odlučiti slijediti Isusa Krista u Opusu Dei, znači pripadati instituciji, a ta se pripadnost formalizira malo po malo tijekom vremena. Govoreći o duhovnom praćenju, papa Franjo je rekao: „Postizanje razine zrelosti na kojoj pojedinci mogu donositi istinski slobodne i odgovorne odluke zahtijeva mnogo vremena i strpljenja." [6] Sukladno tome, kao i u mnogim područjima društvenog i crkvenog života, potrebne su određene faze, s određenim vremenskim trajanjem, prije nego što članstvo u Opusu Dei postane trajno. Bez ovih faza, sloboda osobe bila bi smanjena, a bilo bi teško i dotičnoj osobi i Prelaturi da pravilno vrše razlučivanje. [7]

Postojanje ovih fiksnih vremenskih razdoblja kao koraka prema konačnoj, trajnoj obvezi, kao i prava i dužnosti u odnosu na Opus Dei i sve njegove vjernike koji također preuzimaju i prava i dužnosti kada mu se pridruže, pokazuju da su obveze stečene ovim zvanjem vrlo stvarne. Bez ovih formalnih aspekata, Opus Dei bi bio samo privremeno mjesto za boravak, poput sportskog ili društvenog kluba, gdje ljudi stalno ulaze i izlaze. Pripadnost Opusu Dei je poziv; drugim riječima, uključuje Božji poziv koji obuhvaća cijeli život. Zbog toga je neophodan formalni okvir. Ovaj okvir, međutim, ne zauzima vodeće mjesto u svakodnevnom životu vjernika Opusa Dei. Ono na što se svaki od njih usredotočuje iz dana u dan jest jednostavno živjeti svoje kršćanske živote u punini.

Prvi koraci: zahtjev i admisija

Kao i kod drugih specifičnih poziva unutar Crkve, postoji određeni trenutak koji označava "prije" i "poslije" za one koji se osjećaju pozvanima u Opus Dei: dan kada su rekli *da* Isusu Kristu - *da*, na ovom putu. Božansko zvanje znači „novi pogled na život. Kao da se svjetlo upalilo u nama.” [8] To je osobno opredjeljenje kojim „Naš život, sadašnji, prošli i budući, dobiva novu dimenziju, dubinu koju prije nismo zamijetili.” [9] Ali ta predanost još uvijek mora pustiti korijenje i s vremenom sazrijevati.

U skladu s tim, nakon prvog koraka traženja primanja u Djelo, kojem prethodi smireno razmišljanje od strane dotične osobe i Prelature, slijedi razdoblje stalnog i rastućeg razlučivanja, kroz proces strpljivog rada poput onog vrtlarevog. Ovo razlučivanje je potrebno jer „Duh Djela, poput Evanđelja, ne nameće se našem načinu postojanja, nego mu

daje život. To je sjeme predodređeno da raste u zemlji svake osobe.” [10] I to se ne provodi samo tijekom početnih faza nečijeg poziva, već kroz cijeli njihov život u Djelu.

Ako netko, nakon zrelog razmatranja, formalno zatraži da se pridruži Opusu Dei, treba mu pristanak ravnatelja centra Opusa Dei [11] i mora imati najmanje šesnaest i pol godina. [12] Ovaj zahtjev otvara prvo šestomjesečno razdoblje tijekom kojeg počinju živjeti koliko god je to moguće u skladu s Božjim pozivom koji su prihvatili u svojoj duši, te primaju početnu pouku u duhu i praksi Opusa Dei.

Ono što slijedi je stalan proces poučavanja i poduke dok čvršće shvaćaju svoj poziv, ali već percipiraju Božji poziv kao ljubav koja obuhvaća cijelo njihovo postojanje. „Svi događaji i zbivanja

sada dobivaju svoju pravu perspektivu: shvaćamo kamo nas Bog vodi i osjećamo da nas nosi ovaj zadatak koji nam je povjeren.“ [13]

Nakon završetka ovog početnog šestomjesečnog razdoblja, Prelatura daje službeni odgovor na njihov zahtjev za primanje. Taj se odgovor naziva "admisija"; još nije inkorporacija u Opus Dei. Za dotičnu osobu to znači zrelu odluku da pokuša živjeti svoj kršćanski život i apostolsko poslanje u skladu s duhom Opusa Dei, u kontekstu služenja Crkvi i čovječanstvu. [14]

Privremeno i konačno uključenje u Opus Dei

Najmanje još jedna godina mora proći nakon admisije prije nego što se osoba uključi u Opus Dei. Statut Opusa Dei naziva ovaj korak “oblacija”, a može ga učiniti samo netko tko ima najmanje osamnaest

godina i tko poznaje i prihvaća obveze koje preuzima.

Veza koja se stvara između Prelature Opus Dei i osobe putem „oblacije“, što je prva, privremena inkorporacija, slična je vezi između bilo kojeg vjernika i njegove ili njezine biskupije, ali s dvije razlike: veza u ovom slučaju uključuje određeni božanski poziv, a stvorena je, kanonski gledano, uzajamnom formalnom izjavom u prisutnosti dvaju svjedoka. [15]

Ljubav ne postavlja uvjete; ljubav samo kaže *da*, vrlo jednostavno. Ali razboritost znači pustiti da prođe vrijeme prije nego što se formalno doživotno obvežete. Stoga bilateralna obveza sklopljena kroz “oblaciju” traje najviše godinu dana, do sljedećeg 19. ožujka – blagdana svetog Josipa (kada se može obnoviti za sljedeću godinu). Ovo razdoblje usmjereno je prema konačnom

pridruženju, koje se može izvršiti najmanje pet godina nakon prvog privremenog pridruženja.

Tijekom tog vremena svaki vjernik nastavlja svoju profesionalnu karijeru, društveni život itd., u skladu sa svojim pozivom, nastojeći povećati svoje „jedinstvo života”. [16] Prelatura Opusa Dei nastavlja im pomagati da razviju svoje znanje i prakticiranje vjere i njihovo razumijevanje duha Opusa Dei, u ozračju povjerenja. Svake godine osoba obnavlja svoju obvezu ako to želi i ako Prelatura nema prigovora. Očito će se tijekom ovog petogodišnjeg razdoblja susresti s vremenima umora, a možda i sumnji i oklijevanja. Ali svi oni znaju da se mogu osloniti na podršku i snagu svih ostalih u Opusu Dei, podršku koja ima oblik stvarne bratske pomoći.

Nakon minimalnog razdoblja od pet godina od “Oblacije”, uz suglasnost Prelature, vjernici mogu učiniti “vjernost”, konačno uključivanje u Opus Dei. [17] Godine 1950. sveti Josemaria ustanovio je da je u slučaju supernumerarija, zbog različitih okolnosti u kojima se mogu naći i načina na koji primaju formaciju, vremensko razdoblje prije nego što se konačno uključe traje obično duže. Ova konačna inkorporacija, kao ni prethodna, ne uključuje nikakvu promjenu u statusu ljudi kao vjernika laika. Nema promjena ni u stanju svjetovnih svećenika koji se, inkardinirani u svojim biskupijama, pridružuju Svećeničkom društvu Svetog Križa.

Napuštanje Opusa Dei

Cijeli gore opisani hod zahtijeva slobodu, zrelost, nadu i povjerenje u Boga i one koje nam je postavio uz

bok. Vjernici Opusa Dei počivaju u rukama svoga Oca Boga i oslanjaju se na međusobnu podršku, ali to ne znači da nisu izloženi istim poteškoćama kao i svi drugi, s obzirom na zdravlje, karakter, obiteljsko i društveno okruženje, novčane krize, nezaposlenost itd.

Osim vlastitih ograničenja, nedostataka i grijeha, Kristovi učenici također moraju računati s kušnjama, poteškoćama i progonima ove ili one vrste (vidi Iv 15,20). [18] U nekim slučajevima može doći do pogrešaka u razlučivanju zvanja (u pitanjima prikladnosti, zrelosti itd.) ili duhovne pratnje. [19] Osim toga, snažan pritisak vrši današnje društvo, gdje biti kršćanin znači „ne bojati se ići protiv struje i trpjeti zbog naviještanja Evanđelja,” [20] i gdje, unatoč velikim željama za mir i stabilnost, pada vrijednost koju stavljamo na vjernost.

Ukratko, mnogi čimbenici mogu utjecati na životne priče ljudi koji su u određenom trenutku predali svoje živote Bogu. Neki od ovih čimbenika mogu barem djelomično objasniti zašto netko tko je imao izričitu namjeru biti vjeran svom pozivu u Opusu Dei može u nekoj fazi svog života poželjeti napustiti Djelo. U svakom slučaju, otajstvo ljudske osobe zahtijeva beskrajno poštovanje i razborito izbjegavanje svake vrste osuđivanja. Samo Bog „ispituje sva srca i razumije svaki plan i misao” (1. Ljet 28,9).

Različite situacije

Prije “oblacije”, vjernici koji žele napustiti Opus Dei to jednostavno trebaju reći. Osim toga, tijekom ovog početnog razdoblja prelat ili regionalni vikar Opusa Dei mogu odlučiti da osoba treba otići ili im savjetovati da to učine, ako misle da

dotična osoba nema potrebne sklonosti ili sposobnosti. [21]

Vjernici Opusa Dei koji su se privremeno obvezali kroz "oblaciju" ostaju u Prelaturi ako obnove tu obvezu 19. ožujka. Ne postoji fiksni obrazac za to; to je unutarnji čin učinjen u Božjoj prisutnosti, a sve što je potrebno je dati odgovarajućoj osobi do znanja da je to učinila. Ako netko toga dana namjerno ne obnovi svoju obvezu, samim time više nije u Prelaturi, a da ništa drugo ne mora učiniti.

Ako je netko izvršio „oblaciju“ i želi napustiti Opus Dei prije sljedećeg 19. ožujka, ili ako je napravio trajnu obvezu kroz „vjernost“, tada da bi otišao treba zatražiti raskid veze koju ima kroz ugovor s Prelaturom Opus Dei, a time i prestanak odgovarajućih prava i dužnosti. [22]

Temeljna važnost odluke o vlastitom pozivu znači da će vjernici, osobito

tamo gdje netko razmišlja o napuštanju Opusa Dei, pokušati toj osobi pomoći da mirno, u Božjoj prisutnosti, odvagane što je za nju najbolje, kako ne bi pretjerala ishitrenom odlukom; uvijek tražeći dobro svake duše pri donošenju svoje odluke. Ponekad njihova sloboda može biti sputana strašću, prolaznim raspoloženjem ili vanjskom prisilom. No, ako unatoč svemu osoba radije želi otići, procedura je jasna.

Raskid veze između člana i Prelature

Kako bi se okončala veza između člana i Prelature Opusa Dei, mora se jasno dati do znanja da dotična osoba slobodno želi otići. [23] Obično se ova želja izražava u pisanom obliku u pismu prelatu Opusa Dei, [24] koji ima nadležnost dati oslobođenje od ugovorenih dužnosti. Pismo ne mora navesti razloge; jednostavno treba izraziti slobodnu, jasnu, eksplicitnu

odluku osobe da ne želi nastaviti dalje s Djelom. [25]

Potvrda o prekidu veze između osobe i Prelature daje se dotičnoj osobi i može joj se pomoći da razjasni aspekte svoje nove situacije. Ako žele, može im se ponuditi duhovna pomoć prilagođena njihovim okolnostima. Obično se sve to radi u vrlo kratkom vremenu nakon raskida obveze. Ljudi koji napuste Opus Dei vrlo često žele nastaviti biti u kontaktu kao suradnici.

Nakon nekog vremena može se dogoditi da se netko poželi vratiti, pa bude primljen kao supernumerarij s prelatovim ovlaštenjem.

Prošlost i budućnost: oprostenje i nada

Kada netko napusti put kojim je krenuo, nije lako u potpunosti prihvatiti ono što se dogodilo. U nekim slučajevima situacija može

biti bolna s obje strane. Ponekad je problem mogao biti niz nesporazuma, koji su rasli sve dok nije više bilo jednostavnog lijeka. U drugim slučajevima, produljeno zanemarivanje duhovnog života konačno je njihovu predanost lišilo svakog smisla. Ili opet, brojni čimbenici su se mogli udružiti kako bi osoba osjećala da nema snage ići naprijed odabranim putem.

Ali život ide dalje: za Boga uvijek postoji put naprijed u život. „Bog može pisati ravno čak i na krivim crtama naše povijesti. Bog nam dopušta našu slobodu, a ipak u našim neuspjesima uvijek može pronaći nove putove za svoju ljubav. Bog ne iznevjerava.” [26] Uz njegovu pomoć ljudi trebaju razviti dva pristupa koji pružaju iscjeljenje i utjehu: oprost i nadu.

Oprost znači osvrnuti se na prošlost kako bi se oprostila povreda koju je

netko pretrpio i prepoznala povreda koju je netko možda nanio; a nada znači gledati u budućnost, znajući da Bog putuje uz nas, [27] i da rana, razočaranje, buntovništvo, ili ponekad kombinacija nekoliko toga, mogu biti, za Boga, prilika da predloži novi put za nas. „Pokret prema novom putu ljubavi nakon što je prvotna ponuda odbijena, posve je moguć. Ta Božja ‘fleksibilnost’ posve je svojstvena putovima kojima kroči sa svojim narodom (...) čeka na čovjekov slobodan izbor i kad god je odgovor ‘ne’, otvara novi put ljubavi.” [28]

Osim svega ovoga, netko tko napušta Opus Dei je netko tko se želi predati Bogu. Ta velikodušna gesta ostavlja dubok trag na njihovu osobnom identitetu: Bog to ne zaboravlja, a ni njihovo vlastito srce. Godine predanja iza njih bile su godine molitve i kršćanskog svjedočenja; vremena truda i doprinosa danih za

Božje brige i za pomoć onima koji su najpotrebitiji, često podupirući obrazovne centre ili centre za obuku, socijalni rad ili zdravstvene projekte. [29] „Nijedno od naših djela ljubavi neće biti izgubljeno, niti bilo koje od naših djela iskrene brige za druge. Niti jedan čin ljubavi prema Bogu neće biti izgubljen, nijedan velikodušan trud nije besmislen, nijedna bolna izdržljivost nije izgubljena. Sve to okružuje naš svijet poput vitalne sile.” [30]

Da pogledamo iz drugog kuta, iako se neko vrijeme mogu prisjetiti samo bolnih epizoda, netko tko je nekoć pripadao Prelaturi Opusa Dei primio je mnogo, putem ljubavi i brige, ljudske i duhovne formacije, ljubavi prema obavljenom poslu dobro, i otvorenost prema drugima. Sve to ostaje u njima i pomoći će im da svoj budući život kršćanski osmisle.

Prelatura Opus Dei potiče svoje vjernike u njihovoj brizi da ne izgube kontakt ni s kim od ljudi koji su otišli, osim ako to netko izričito ne želi.

Vjernici Prelature koji imaju zadaću oblikovati druge pozvani su posebno utjeloviti u svojim životima ovu pouku pape Franje: „Onaj tko prati druge mora shvatiti da su položaj svake osobe pred Bogom i njihov život u milosti, misteriji koji nitko ne može u potpunosti znati izvana.

Evandjelje nam govori da ispravljamo druge i pomažemo im da rastu na temelju prepoznavanja objektivne zloće njihovih djela (usp. Mt 18,15), ali bez prosuđivanja njihove odgovornosti i krivnje (usp. Mt 7: 1; Lk 6,37). Netko tko je dobar u takvoj pratnji ne popušta frustracijama i strahovima. On ili ona poziva druge da se prepuste iscjeljenju, da uzmu svoju postelju, prigrle križ, ostave sve i uvijek iznova krenu naviještati Evandjelje. Naše osobno iskustvo praćenja i pomoći, te otvorenosti

prema onima koji nas prate, naučit
će nas da budemo strpljivi i
suosjećajni s drugima, te da
pronađemo pravi način da
zadobijemo njihovo povjerenje,
njihovu otvorenost i njihovu
spremnost na rast.”

[1] Sveti Josemaria, Razgovori, br.
116 [vidi cijeli citat].

[2] Sveti Josemaria, bilješke na
obiteljskom okupljanju, 6. veljače
1967., citirano u Fernando Ocariz,
Pastoralno pismo, 14. veljače 2017.,
br. 7.

[3] Sveti Josemaria, pismo od 2.
veljače 1945., br. 19, citirano u
Fernando Ocariz, Pastoralno pismo ,
9. siječnja 2018., br. 11.

[4] Usp. Rimski misal, Euharistijska
molitva 4.

[5] “Opus Dei” na latinskom znači “Božje djelo”, pa je Prelatura Opusa Dei poznata i kao “Djelo”.

[6] Papa Franjo, Evangelii Gaudium , br. 171.

[7] Faze pristupanja i izlaska iz Opusa Dei navedene su u Statutu Prelature Opusa Dei (Statuta vel Codex Iuris Particularis Operis Dei), dostupnom ovdje na latinskom, ili ovdje na latinskom i španjolskom. Ovaj dokument će se u daljnjem tekstu nazivati Statut.

[8] Sveti Josemaria, pismo od 9. siječnja 1932., br. 19, citirano u A. Vazquez de Prada, Utemeljitelj Opusa Dei, sv. I, str. 227.

[9] Sveti Josemaria, Susret s Kristom, br. 45

[10] Fernando Ocariz, Pastoralno pismo , 9. siječnja 2018., br. 11.

[11] Ovaj zahtjev je napravljen u jednostavnom rukom pisanom pismu u kojem se navodi želja da se pridruži Opusu Dei. Vidi Statut, br. 14. st. 1., 19. i 63.

[12] Ako je osoba mlađa od toga, može se smatrati "mlađim kandidatom".

[13] Sveti Josemaria, Susret s Kristom, br. 45

[14] Vidi Statut, br. 20. st. 1. i 22.

[15] Vidi Statut, br. 20. i 27. koji daju sadržaj ove izjave. U njemu vjernici izražavaju svoje trajno, iskreno opredjeljenje da vjerno odgovore na svoj božanski poziv u Opus Dei, prepoznajući svoju osobnu slabost i ograničenja, ali oslanjajući se na Božju milost. Za primanje i inkorporaciju članova Svećeničke družbe Svetog Križa primjenjuje se ono što je utvrđeno za suradnike i supernumerarije Prelature,

zamjenjujući „Prelaturu Opusa Dei” sa „Svećeničku družbu Svetog Križa” prema potrebi, i “vjerni” s “članovi”. Vidi Zakonik kanonskog prava, kanon 278; i Apostolsku konstituciju *Ut Sit*, preambula i članak 1. Činjenica pripadnosti Svećeničkoj družbi Svetog Križa bez inkardinacije u Prelaturu Opus Dei naglašava i jača punu ovisnost pridruženih članova i supernumerarija o njihovom dijecezanskom ordinariju, i njihovoj službi biskupiji; nemaju drugog poglavara osim vlastitog biskupa, kao i svi drugi dijecezanski svećenici.

[16] Ovim je izrazom sveti Josemaria sažeo središnji aspekt duha Opusa Dei. Za više o temi jedinstva života pročitajte ovaj članak: [U duhu i istini](#).

[17] Ista formalna izjava se daje između osobe i Prelature, kao što se koristi za "oblaciju", ali specificirajući da je ovaj put

doživotno. Samo neki od Supernumerarija čine ovu konačnu inkorporaciju; obično obnavljaju svoju obvezu svakog 19. ožujka.

[18] Vidi Katekizam Katoličke Crkve, br. 530.

[19] Sveti Josemaria je govorio da u „temelju znanosti o upravljanju” u Opusu Dei moraju postojati ovi elementi među ostalima: „ljubav prema slobodi drugih ljudi – slušajte ih! – i za svoje [sc. sloboda]; uvjerenje da upravljanje mora biti kolegijalno; uvjerenje da ravnatelji mogu pogriješiti, a kad pogriješe, dužni su ih ispraviti” (Naputak od 31. svibnja 1936., br. 27).

[20] Papa Franjo, pismo prelatu Opusa Dei, 26. lipnja 2014.

[21] Vidi Statut, br. 28.

[22] Vidi Statut, br. 28-35 (prikaz, ostalo). Tijekom vremena

privremene inkorporacije ili nakon konačne inkorporacije, netko tko želi napustiti Opus Dei treba dispencijaciju koju može dati samo Prelat (vidi Statut br. 29).

[23] Vidi Statut, br. 27 i 33.

[24] Pišu mu i članovi Svećeničkog društva Svetog Križa, ali kao predsjedniku Društva.

[25] Vidi Statut, br. 29.

[26] Benedikt XVI., Homilija, 8. rujna 2007.

[27] Vidi Papa Franjo, Opća audijencija, 7. prosinca 2016.

[28] J. Ratzinger – Benedikt XVI., Isus iz Nazareta, sv. 2, str. 120-121.

[29] Jednom prilikom, kada je blaženi Alvaro del Portillo (tadašnji prelat Opusa Dei) bio na obiteljskom okupljanju s nekim ravnateljima Opusa Dei u Parizu, netko je

spomenuo osobu u drugoj zemlji koja je napustila Opus Dei godinama prije. Blaženi Alvaro govorio je u smislu iskrene pohvale o tome što je ta osoba učinila da razvije visoko cijenjeni apostolski pothvat (prisjetio se Guillaume Derville, kolovoz 1988.).

[30] Papa Franjo, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, br. 279.

[31] Papa Franjo, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, br. 172.

Guillaume Derville i Carlos Ayxelà